

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον υπό του Υπουργείου της Παιδείας ως το κατ'έξοχον παιδικόν περιοδικόν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχόν εἰς τὴν χάραν ἡμῶν ὑπηρεσίαν, καὶ ὑπὸ του Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἀριστόν καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΤΙΜΗ ΣΥΓΡΟΜΗΣ ΔΙ' ἘΝ ἜΤΟΣ
Ἐσωτερικοῦ δραχ. 7.— Ἐξωτερικοῦ φρ. χρ. 8
Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἑκάστου μηνός
καὶ εἶνε προπληρωταὶ δι' ἕν ἔτος.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Η. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ
Ἐν Ἑλλάδι ληπ. 15.— Ἐν τῷ Ἐξωτ. φρ. χρ. 0,15
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ἔν ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Πανησιῶν, ἀριθ. 11 Β, παρὰ τὰ Χαυτεῖα

Περίοδος Β' — Τόμ. 7^ο.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 2 Σεπτεμβρίου 1900

Ἔτος 22^ο. — Ἀριθ. 36

Τὸ Γραφεῖον τῆς « Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν »
μετεκομίσθη εἰς τὴν ὁδὸν Πανησιῶν, 11 Β, παρὰ τὰ Χαυτεῖα.

Ο ΠΕΤΡΟΜΑΖΕΥΤΗΣ

[Μυθιστορία ὑπὸ ΛΙΜΒΕΣΤΡΟΝ]

(Συνέχεια· ἴδε σελ. 291.)

— Πῶς το ἐκατάλαθα! ἀνέκραξε ἄς καὶ κάποιος μου το εἶπε' εἶς αὐτί. Καλὲ αὐτό, ματάκια μου, εἶνε ροιὰ βόμβα ἀπὸ ἡφαίστειον...

— Τοῦλάχιστον σὰς εὐχαριστῆσε πολὺ ἀφ' οὗ, καθὼς βλέπω, σὰς ἐξάρτισε τὸ σω λίγο ἡρώτης το κορσῶν.

— Ἀκοῦς ἐκεῖ! καὶ ριπῆσε... Καὶ πού τὴν ἤδρες, Χρυσούλα μου;

— Ὄ, δὲν τὴν ἤρα ἐγώ; ὁ Σιδέρης τὴν ἤρε, ἐκεῖ του ἔβασκε τὰ πρόβατα,

κατὰ τὸ Κρουστίτο, τὸ ἡφαίστειο καταπῶς το λέτε. Νὰ πῶ τὴν ἀλήθεια, ἐγὼ τὸν παρακάλεσα νὰ φάξῃ νὰ τὴν εὕρῃ, γιὰ νὰ σὰς εὐχαριστήσω. Κ' ἐκεῖνος πάλι γιὰ νὰ μ' εὐχαριστήσῃ, — ἂ, εἶνε καλὸ παιδί, — ἔψαξε, ἔφαγε τὸν λόσμο καὶ νὰ τῇ! Τὸ ξέρω πῶς ἔχετε ἕνα σωρὸ πέτρες, ἐσεῖς; μὰ πῆτέ μου, ἔχετε κοιμῖα τέτοια; προσέθεσε μὲ περιέργειαν ἡ Χρυσούλα.

— Τώρα εὐθὺς θὰ τῇ σπάσωμε καὶ θὰ ἰδοῦμε γιὰτι μὲσα τῆς, — τὸ ξέρεῖς ἀπὸ ἄλλες φορές, — αὐτὲς ἡ βόμβες ἔχουν κάθε λογῆς θαυμάσια πράγματα!... Ἀπὸ αὐτὰ ὅλα, δύο ἐπιθυμῶ, ἀπὸ πολὺν καιρὸ τώρα, νὰ εὕρω, ἀλλὰ μοῦ φαίνεται πῶς θὰ πεθάνω, χωρὶς νὰ... Στάσου μίαν στιγμὴ νὰ πάρω τὸ σφύρι μου.

Ὁ γηραιὸς ὀρυκτολόγος

εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἰκίσκον. Ποία ἦτο λοιπὸν αὐτὴ ἡ μικρὰ καὶ καλὴ χωρισταπούλα, ἡ ὁποία, καθὼς εἶδατε, ἀγαπῶσε τόσο πολὺ τὸν κ. Φραντζῆν, καὶ τόσον πολὺ ἤθελε νὰ τὸν εὐχαριστή; Πρὶν ἐπιστρέψῃ ἐκεῖνος, θὰ λάβω καιρὸν νὰ σὰς το εἶπῶ, διότι εἰς τὸν κυκεῶνα τοῦ πολυποικίλου ἐκείνου δωματίου ἐπικρατεῖ τόση ἀταξία, ὥστε ἀφεύκτως ὁ ἀσπυρὸς ἀνθρώπος θὰ χρειασθῇ δέκα ὀλόκληρα λεπτά, ἕως οὗ κατορθώσῃ νὰ εὕρῃ τὸ σφύρι του.

Ἡ Χρυσή, ἂν θέλετε νὰ τὴν εἰπώμεν εὐγενικὰ καὶ ὀμηρικὰ, — καὶ μόνον αὐτὰ τὸ ὄνομα εἶχεν ἡ δυστυχῆς καὶ ὡς

βαπτιστικὸν καὶ ὡς οἰκογενειακὸν τῆς, — ἢ ἡ Χρυσούλα, ὅπως τὴν ἔλεγαν εἰς τὸ χωριὸν ὑποκοριστικῶς καὶ ἀμαθῶς, ἦτο τρέφιμος τοῦ Ὀρφανοτροφείου. Τὴν ἤρασαν μίαν ἡμέραν εἰς τὸν δρόμον, βρέφος ἐγκαταλειμμένον, καὶ τὴν ἐπῆγαν ἐκεῖ, ὥστε δὲν εἶχε γνωρίσῃ οὔτε πατέρα, οὔτε μητέρα. Ὅταν ἐγίνε δέκα ἐτῶν, τὸ Ὀρφανοτροφεῖον τὴν ἐνόμιζε εἰς ἕνα ἐντιμὸν γεωπόνον τοῦ χωριοῦ. Ἀπὸ τότε ἡ οἰκογένειά τῆς ἦτο καὶ ἰδική τῆς. Ἐβόσκει τὰ γιδοπρόβατα τῶν καλῶν αὐτῶν ἀνθρώπων, δὺδ χρόνια τώρα, καὶ δὲν ἤθελε νὰ τοὺς ἀρίσῃ; ἐπίσης δὲ καὶ οἱ καλοὶ αὐτοὶ ἀνθρώποι ἤθελαν νὰ τὴν κρα-

Ἐκεῖ ὄψιλᾶ, τὸ σπιτάκι ὁμοιάζει μὲ κλωβὸν, κρημασμένον εἰς τὸν τοῖχον ἀπὸ ἕνα καρφί. * (Σελ. 292, στ. 6.)

τήσουν παντοταίνα, πρὸς τὸ παρὸν ὡς ποιμενίδα, ἀργότερα ὡς ὑπηρετρίαν. Τὸ ἀγροκῆπιον, τὸ ὁποῖον ἤρχιζεν ἀπὸ ἐκεῖ ἔδου ἐτελείωνεν ἡ ἰδιοκτησία τοῦ κ. Φραντζῆ, ἦτο ἰδικὸν τῶν Γεϊτόνων λοιπόν. Ὁ κ. Φραντζῆς, διερχόμενος ἐκεῖθεν καὶ συναντῶν ἔξωθεν τῆς οἰκίας τὴν μικρὰν, τῆς ἐγαῖδευε πατρικῶς τὸ μαγουλάκι, ἢ τὴν ἐρίλευε κάποτε μὲ κανένα ζαχαρωτόν, καὶ κάποτε μὲ καμμίαν πενταρίτσαν. Δι' αὐτὸ κ' ἐκείνη ἠγάπησεν ἀμέσως τὸν καλὸν γέροντα, καὶ ἀφωσιώθη εἰς αὐτόν, ὅπως ἀφωσιῶνται τὰ σκυλάκια. Καθῆμέραν ἀνέβαινε τὴν λαξευτὴν κλίμακα τοῦ βράχου μετὰ σπουδῆς καὶ προθυμίας, διὰ νὰ τῇ τὸν φίλον τῆς, διὰ νὰ τὸν ἐρωτήσῃ μὴ θέλῃ τίποτε ἀπὸ τὸ χωριὸν, διὰ νὰ

του κάμη τες δουλείες του σπιτιού. Η Ήσου-
rey, όπως έλοι, ότι ήτο «πετρομαζευ-
τής», και του έφερνε πέτρας, βόμβας προ-
πάντων, αϊ όποιαί τῶ έπροξενουν την ζω-
ηροτέραν χαράν. Διά τουτο, βόσκουσα τά
γίδια της, τά ώδηγούσα κατά προτίμησιν
έκει έπου άλλοτε, εις πολύ παλαιόν και-
ρόν, καθώς τη έλεγεν ο κ. Φραντζής, ή
γή έβραζε και έκαίε και έβγαζε φλόγας,
— εις τό εσθεσίμιον ήφαιστειον Κρου-
στέτον. Αυτό τας καθημερινάς, Άλλά
την Κυριακήν την άφιναν έλευθεράν να
πηγαίνη έπου ήθελε, και διήρχετο την
ήμεραν της παρατηρούσα προς τά κάτω,
έρευνώσα, ανακαλεύουσα τούς σωρούς
των πετρών. «Ω, πόσον ήτο εύτυχής,
όσάκις εύρισκε καμμίαν από τας σφαι-
ρας εκείνας, τας όποιας ο γηραιός της
φιλος της έπλήρνε ποτε μέ μίαν δεκά-
ραν, ποτε μέ δύο, και πάντοτε μ' ένα
γλυκό φιλί.

Όλίγον κατ' όλίγον, ο γέρον και τό
κοράσιον συνεδέθησαν διά μεγάλης στορ-
γής, και ήρχισαν μάλιστα να αισθάνων-
ται ότι, εν τη μονώσει των, εν τη έρημία
των, ο εις ήτο αναγκάσιος εις τον άλλον.
Έκαίνας εις τό τέλος, εκείνη εις την άρ-
χήν της ζωής, συνητήθησαν, διότι πάν-
τοτε τά άκρα συναντιώνται. Τήν τρυφεράν
ταύτην στοργήν έδυνάμωσε μέ τον καιρόν
ή συνήθεια, και τόσον έλυπετό ο κ. Φραν-
τζής όταν δεν έβλεπεν έρχομένην την
Χρυσούλαν, όσον έθλιβετο και ή Χρυ-
σόυλα όταν δεν ήδύνατο νά έλθη εις τό
έναντίον σπιτάκι.

Έπιστάσης ο όρυκτολόγος έξηλθε πά-
λιν εις τό κηπάριον, κρατών μέ την μίαν
χείρα τό σφυρίον, και μέ την άλλην την
ήφαιστειώδη βόμβαν, την όποίαν είχε
κολληση σχεδόν εις την μύτην του και
την περιέστρεφε, και την έξητάζε μετά
προσοχής.

«Χμ! έψιθύριζε θά εύρω άρά γε ποτέ
αυτό που ζητώ τόσα χρόνια, μέ τόσον πά-
θος, μέ τόση έπιμονήν και μέ τόσην ά-
ποτυχίαν έως τώρα, — όλίγον χρυσάφι ή
κανένα σάφειρον; Η συλλογή μου, ή
τόσον πλουσία τώρα, θά έγίνετο τότε ή
πλέον σπανία!»

Και άφηκε βαθύν στεναγμόν, μεταφέ-
ρων τούς όφθαλμούς από της μικράς βόμ-
βας εις την μικράν κόρην.

«Σου είπα ποτέ, παιδί μου, έξηκολού-
θησε, πώς σχηματίζονται αυτές ή παράξε-
νες πέτρες; Όχι;... Άκουσε λοιπόν, γιατί
είνε πολύ περίεργον. Θά προσπαθήσω να
σου τό έξηγήσω όσον εύπορώ άπλά, για
νά το καταλάβη χωρίς κόπον τό μυαλου-
δάκι σου, μικρή μου βοσκοπούλα!

— Νά μου τό έξηγήσετε, να μου τό
έξηγήσετε, κύριε Φραντζή! έπε ζωνρώς
ή Χρυσούλα. Άχ, έγω ήθελα να μάθω
πολλά πράγματα, άλλα ποῦ! Μόλις μου
έμαθαν τό άλφα βήτα, και ακόμη δεν μπο-
ρώ να διαβάσω καλά-καλά ούτε τον Καζα-

μιά! προσέθεσεν ή μικρά και άνεστέναζε.

— Φαντάσου λοιπόν ότι μιά φορά, —
μά εινε πολύς — πολύς καιρός περασμένος
από τότε, αιώνας αιώνων, — ή γη μας ή-
ταν μιά μεγάλη, μιά πελωρία σφαίρα από
φωτιά, μ' ένα φλοιά άπέξω, σαν να λέμε
μ' ένα τσέφλι σαν του αύγου, άλλα από
πάστα παιδ μαλακή. Αυτή ή πάστα είχε
μέσα της απ' όλα, πέτρες, μέταλλα, σί-
δερο, χρυσάφι, και τά λοιπά, όλα ανα-
λυτά, λυωμένα, από την πολλή ζέστη.
Από κάτω, ή φωτιά έβραζε, κ' έγαλούσε
τόν κόσμο, κ' εκτυπούσε τό τσέφλι, για
νά το τρυπήση και να πέταχθῆ έξω. Και
καμμιά φορά, τό εκτυπούσε τόσω δυνατά,
ώστε τό τσέφλι και τότε έπετιούταν
ψηλά εις τον άέρα κανένα κομμάτι της
πάστας, ποτε μεγάλο, ποτε μικρό, άπα-
ράλλακτα όπως μιά σφαίρα μεγάλη ή
μιά σφαίρα μικρή πετιέται από ένα κα-
νόνι ή από ένα τουφέκι τό εκατάλαβες;

— Πολύ καλά, κύριε Φραντζή! και
άλήθεια μου είπατε πώς θά εινε περίερ-
γο, και διασκεδαστικό μάλιστα. Έμπρός.

— Λοιπόν, τό κομμάτι αυτό της μα-
λακής πάστας, μικρό ή μεγάλο άδιάφορο,
τώρα εύρίσκεται 'ς τον άέρα. Έχει όμως
πάρη μαζί του ή κανένα πετραδάκι, ή
λίγο άιμο, ή λίγο σίδερο, ή λίγο χρυ-
σάφι, και τά λοιπά. Και καθώς πηγαίνει
ψηλά, γυρίζει, γυρίζει όλοένα σαν τη
οδοῦρα, και πριν να πέση, στραγγυλεύει και
γίνεται μακρουλό σαν αύγό. Η βόμβα
είνε καία έτοιμη έπειτά πέφτει επάνω
'ς τό τσέφλι της γῆς, κρούνει και γίνεται
πέτρα.

— Ω, τί άσταίο ποῦ εινε! έπειτα;
— Έπειτα, ό,τι είχε πάρη μαζί του,
— τό σίδερο, τό χρυσάφι κτλ. — μένει μέσα
'ς αυτή τη σκληρή πέτρα, ποῦ εινε κού-
φια, και μένει για πάντα...

— Δηλαδή ως που να τη σπάσετε,
κύριε Φραντζή, και να το βρήτε, όπως
σπάζει κανείς τό άμύγαλο και βρίσκει
μέσα την ψίχα. Α, μ' αυτό εινε θαυ-
μάσιο, και τό εκατάλαβα... όλα τά εκα-
τάλαβα 'στην έντέλεια, άνεκραξεν ή Χρυ-
σόυλα καταροητουμενή, χροτούσα τας
παλάμας. Και τώρα, τι να έχη μέσα της
αυτή ή πέτρα;

— Άμέσως θά ιδούμε, περίμενε.
Ο όρυκτολόγος έσφυγξε τό σφυρί του,
και άνυψώσας αυτό άνωθεν της βόμβας,
την όποίαν είχε τοποθετήση επί του δι-
αζώματος του κηπαρίου:

— Κτυπά... όχι πολύ δυνατά... μά
μ' ένα κτύπημα σταθερά... έτσι... τάκ!
... ή πέτρα άνοίγει, και...

Ο γέρον έτελείωσε μ' έπιφώνημα έκ-
πλήξεως, χαράς παραφόρου. Η Χρυσού-
λα τον ένύταζε τραμαγμένη. Άλλ' ά-
μέσως εύρέθη εις τας άγκάλας του κ.
Φραντζή, ο όποιος την έσφυγγε και την
έφιλούσεν εις τά μάγουλα, εις τό στόμα,
σαν τρελός.

— Σ' εύχαριστώ, Χρυσούλα μου, σ' εύ-
χαριστώ! Κότταζε, κούτταζε λοιπόν! Σκύ-
ψε, μά μέ προσοχή.

Και ο Πετρομαζευτής περιέβαλεν άμέ-
σως μέ τας δύο του χείρας, ως δι' όχυ-
ρώματος, την άνοιχτήν ροίαν, καθ' ήν
στιγμήν τό κοράσιον έκυπτε διά να ιδῆ.

— Είνε 'σα — 'σα μιά από τας δύο, ποῦ
ανάξητῶ και ποῦτῶ τόσα χρόνια τώρα.
Βλέπεις μέσα εκείνα τά τρία, τέσσαρα,
πέντε γαλάζια πετραδάκια, — ναί, κέντε
...; Έ λοιπόν, εινε πέντε ζαφείρια,
πέντε σάφειροι, πέντε λίθοι πολύτιμοι!
... Δέν μου λείπει τώρα, παρά μιά πέ-
τρα, ποῦ να έχη μέσα χρυσάφι. Άχ, ως
μπορούσε να μην πέθάνω, πριν την απο-
κλήσω, πριν πλουτίσω και μ' αυτή τη συλ-
λογή μου!

— Ποιός τη χαρά μου λοιπόν, κύριε
Φραντζή, ποῦ σας εύχαρίστησα τόσο!
Άλήθεια, δεν ήταν σωστό αύτό του Πά-
σχα αυτό ποῦ σας έφερα σήμερα;

— Ναί! και δεν υπάρχει ωραιότερο εις
όλον τον κόσμο! Έλα, πέ μου, τί θέ-
λεις να σου δώσω για πληρωμή;

— Μά μ' έφιλήσατε, κύριε Φραντζή!
— Δεν φθάνει αυτό, όχι, στάσου.

Και ο γέρον, έρευνήσας πυρετωδώς
εις τά θυλάκιά του, άνεῦρε και άνέσυρεν
έν φράγγον άσημένιον, τό όποιον προσέ-
φερέν εις τό κοράσιον. Ητο τό τελευταί-
ον χρῆμα, τό όποιον άπέμενεν εις τό εναντί-
ον σπιτάκι, και ο δυστυχής Πετρομα-
ζευτής έσυλλογίζετο: «Μά την άλήθεια,
θά στενοχωρηθῶ λιγάκι.»

— Πάρ' το! μά πάρ' το λοιπόν! έπα-
νελάμβανε προς τό κοράσιον, τό όποιον έ-
δίσταζε να δεχθῆ τό ωραϊον εκείνο στιλ-
πνόν νόμισμα.

Είγεν ιδῆ και άλλην φοράν τοιαῦτα
νομίσματα, άλλα ποτέ, ποτέ δεν είγεν
αποκτήση κανέν. Τῆς έφαινετο τόσω με-
γάλον πράγμα, τόσω μεγάλη εύτυχία
ή άπόκτησις του! Και δεν έτολμούσε...

— Έλα λοιπόν, πάρ' το και μή μέ
βασανίζης. Νά, θά σε φιλήσω και άλλη
μιά φορά, γιατί θά το πάρης.

Η Χρυσούλα ύπήκουσε, και έψήλω-
σεν όσον ήμπορούσε μέ τά χονδρά της
πέδιλα, διά να την φιλήση ο γέρον χω-
ρίς να σκύψη πολύ, «ο καϊμένος.»

— Ω, αυτό τό φιλί μάρεσει καλλίτε-
ρα από τά λεπτά, επανέλαβεν ή μικρού-
λα περιχαρής. Ω τί ωραίο Πάσχα, κύ-
ριε Φραντζή, μά τί ωραίο Πάσχα!

— Άλήθεια. Βλέπεις τί λαμπρός ποῦ
είνε ο ήλιος; άκούς τον κορυδαλό και
τες καμπάνες, εκεί κάτω, τί εύμορφα
πράγματα ποῦ λέγουν;

— «Βόμ...βα! βόμ...βα!» έτσι μου
φαίνεται πώς λέγουν, κύριε Φραντζή!

Ο γέρον έγέλασε δυνατά, φαιδρό-
τατα.

(Έπεται συνέχεια)
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΣΕΝΟΠΟΛΙΟΣ

Ο ΜΠΑΡΜΠΑ - ΣΤΑΜΑΤΗΣ
(Συνέχεια και τέλος. Ύδα σελ. 291.)

Άκρα σιγή έπεκράτησε μετά τούς λό-
γους τούτους. ήν διέκοψεν άίφνης ή σθε-
ναρά φωνή του εις την γωνίαν κρυπτομέ-
νου. Ητο ούτος νεανίας εύκοσμητός πε-
ρίπου, μάλλον βραχύσωμος. Η μελαι-
νή βοστρυχώδης αυτού κόμη, καλύπτουσα
τό ήμισυ του ύψηλου μετώπου του, έσχι-
αζε δύο μεγάλους ζωνηροτάτους όφθαλ-
μούς. Έφερε βρακίον βαθύς κυανού χρώ-
ματος, και έκράτει εις χείρας τό φέσιόν
του, τό όποιον περιέστρεφε σπασμώδικως.
Έστη εις άπόστασιν τινα, στίβαρος ως
μικρός Ηρακλής, και κύπτων την κεφα-
λήν εις σημάτιον σεβασμού.

— Έγω, είπεν, άποφάσισα να σώσω
τούς πατριώταις μου από την περίστασιν
αυτή. Άν δεν έπιτύχη τό σχέδιό μου,
μόνος έγω θά πάθω αν έπιτύχη θά σω-
θώμεν όλοι. Είμπορούσα να εκτελέσω τό
σκοπό μου και χωρίς να σας πῶ τίποτε,
άλλ' έπειδή μπορεί να μην έπιτύχη, έ-
κρινα καλό να σας πῶ τό σχέδιό ποῦ με-
λετώ και να σας παρακαλέσω τότε να
μῆ λησμονήσετε ότι πηγαίνω να σκοτω-
θῶ μαζί με άλλους δύο συντρόφους, για
να σώσωμεν την πατρίδα μας.

— Είπέ μας, παιδί μου, τί σκοπεύεις
να κάμης; πιθανόν να είμπορέσωμεν να
σου δώσωμεν τά μέσα προς πληρεστέραν
έπιτυχίαν, είπεν ο πρόεδρος των δημο-
γερόντων.

— Αφ' ου έπιμένετε, ιδού λοιπόν. Με
είχατε διορίση να φυλάγω εις τό δυτικόν
μέρος του κάστρου. Απ' εκεί παρετήρη-
σα, ότι οι λιπίδες άνωσαν φῶτα εις τρία
σπίτια και άρχισαν να διασκεδάζουν 'ς
την αρχή έπειτα από τά τραγούδια των
εκατάλαβα ότι εινε όλοι μεθυσμένοι. Α-
μα έτελείωσε ή βάρδια μου, έσκέφθηκα
πώς μ' αυτό τό σκοτάδι και την κακο-
καιριά, τρία παλληκάρια είμπορούν να
τούς κάμουν όλους στόχτη. Είπα τό μυ-
στικό μου σε δύο άλλους φίλους μου, και
τούς εύρήκα πρόθυμους να μ' ακολουθή-
σουν. Λοιπόν μέ την άδειά σας.

Και χωρίς να περιμείνη την έπιδοκι-
μασίαν των γερόντων, έξηλθεν ήρέμα
του ναού, αφού πρώτον έκαμς τό σημεί-
ον του σταυρού και έψέλλισε προσευχήν
τινα μετά κατανώξεως.

Οι προύχοντες έμειναν άναυδοί επί τι-
νας στιγμάς ακολουθώντας ήγήρησαν εκ
των στασιδίων και έξηλθον άσάφτως του
ναού, διευθυνθέντες εις την προς βορράν
σκοπιάν.

Ο άνεμος όλονεν έμυκάτο. Κατά μι-
κρά διαλείμματα ήκούετο έτι τό βραγ-
χώδες άσμα των πειρατών, τό όποιον βαθ-
μηδόν έσθόνετο εις μίαν σφοδρότεραν του
άνεμου πνοήν. Πυρετώδεις προπαρσκειαι
έτελούντο όπισθεν της προς βορράν επάλ-

ξεως. Έβυσταλεις νεανιαί, όπλισθέντες διά
πλατυστόμων πυροβόλων και έφοδιασθέν-
τες διά μαχαϊρών, πυρίτιδας και σφαιρών,
ήτοιμάσθησαν προς αναχώρησιν. Ητο
ήδη ή δεκάτη της νυκτός, ότι ή σιδηρά
θύρα του φρουρίου έμισοάνοιξε, συστράφει-
σα μετά έλαφρού γογγυσμού.

— Πηγαίνετε μέ την εύχή μας, παι-
διά μου, σας περιμένω εδώ να σας ανοί-
ξω, ήκούσθη ψιθυρίζουσα φωνή πρεσβύ-
του.

Οι τρεις νεανιαί έξηλθον γυμνόποδες,
και ή σιδηρόφρακτος θύρα εκλείσθη πά-
λιν μέ τον αυτόν γογγυσμόν. Ως φάσμα-
τα εν τη σκοτίη εβάδιζον, μόλις έγγίζον-
τες τό έδαφος, οι τολμηταί. Είχον ήδη
βαδίση αρκετον διάστημα διά των στε-
νωπών της πύλης, ότι ο όδηγών τούς
λοιπούς δύο νεανίας έστη και, αποταθείς
προς αυτούς, έδωκε τας ακολουθούσας όδη-
γίας: «Οι λιπίδες, είπε, γλεντούν μέ-
σα σε τρία σπίτια. Όταν προχωρήσου-
με παρακάτω, θά έννοήσωμε ποῦ μένει
ο αρχηγός των. Εκεί θα κτυπήσωμε
πρώτα πρώτα, θ' άδειάσωμε κατ' επάνω
τούς τά τρομπόνια μας. Έως να συνέλ-
θουν, έμεις θά γυμίσωμε και θά τρέξω-
με 'ς τούς άλλους ποῦ μένουν 'ς τό σπιτί.
Έγω θ' ανοίξω την πόρτα και σείς θά ρί-
ξετε κατ' επάνω τούς. Θάρρος, παιδιά,
να μη δειλιάσετε' εδώσαμε υπόσχεσι πώς
ή θά διώξωμε τούς λιπίδες ή θά πέ-
σωμε και οι τρεις σφαγμένοι. Ο Θεός θα
είνε μαζί μας. Πηγαίνομε.»

Είχον κατέλθῆ καταφρονήσας τινά στε-
νωπών, ότι άίφνης, εις καμπήν τινα, πα-
ρετήρησαν μακρόθεν ανατύγιαν φωτός
σχηματίζουσαν φωτεινόν τετράγωνον επί
του τοίχου της άπέναντι των εύωχουμέ-
νων οικίας. Έστησαν και ενέτεινον την
ακοήν των' φωναί εκκινούντο μέχρις αυ-
τών συγκεχυμένως. Ατάραχοι οι νεανί-
αι προύχωρησαν βήματα τινα, ότι μιά
λέξις: «καπετάνιε» άκουσθεϊσα, μικρού
δειν' άπέσπα έπιφωνήσεις εκ μέρους των
νεανίων.

— Εδώ τον έχομε τον αρχηγό, έψέλ-
λισεν ο όδηγός. — τρέξτε μαζί μου.

Δεν άπέιχον ήδη δέκα βήματα της
οικίας, ότι παρετήρησαν εις γωνίαν τινα
πελώριον λιπίην, κλονιζόμενον και έ-
χοντα τά νῶτα έστραμμένα προς αυτούς.
Χωρίς να χάση καιρόν, ο όδηγός εξαγει
εκ της ζώνης την μαχαίραν του και την
έμπηγει κάτωθεν της αριστεράς ώμοπλά-
της του πειρατού, άστεις, κλονισθείς, έ-
πεσεν αύθροει βληθείς εις την καρδίαν,
χωρίς οὔδε λέξιν να προσέρη. Διασκε-
λίσαντες τό πτώμα του οι νεανιαί και
κύπτοντες, ανήλθον επί του προαυλίου
της οικίας. Η θύρα έμεινεν άνοιχτή ως
εκ της έξόδου του φονευθέντος ήδη πει-
ρατού, έφράσσετο δε υπό δευτέρας θύρας,
(έξώπορτο, ως καλούνσιν αυτό οι κάτοικοι),
έκκινουμένης μέχρι του ήμισέως της κυ-

ρίως θύρας. Οι πειραταί, δώδεκα τον ά-
ριθμόν, εκάθηντο όκλαδόν και συνεζήτουν
ζωνρώς περίξ λιπώνων δειπνου πλουσί-
ου τίνες τούτων, εν τη έσχάτη κραπά-
λη ήδη διατελούντες, έρρηγχον κατακεί-
μενοι. Αίφνης, καταχθόνιος εκπυροσκόρ-
τησις ήκούσθη, τά φῶτα εν άκαρεί έσθ-
άθησαν, άραι, οίμωγαί, άπαίσιος θόρυ-
βος, κραυγαί ήκούσθησαν, βήματα άντή-
χησαν σπεύδοντα, και μετά τινα λεπτά
εν τη σιγή ήκούετο μόνον ο στόνος έκ-
πνεόντός τινος πειρατού. Οι δράσται του
άνδραγαθήματος τούτου, άφανείς εν τη
σκότει, έρ' ικανόν καταδιώξαντες τούς
όλίγους έναπομείναντας δραπέτας, έσπευ-
δον όπως φέρωσιν εις πέρας τό έπ' αι-
σίσις άρξάμενον έργον των. Ανιχνεύον-
τες, άνεῦρον και τό δεύτερον οίχημα των
πειρατών, τό όποιον άπέιχεν αρκετά του
συντελεσθέντος δράματος. Οὔδεν άντιλη-
φθέντες οὔτοι, διεσκέδαζον πίνοντες τον οί-
νον, τον όποιον είχον παρασκευάση δι' έαυ-
τούς οι φιλόπονοι νησιῶται. Δι' αποτό-
μου ώθήσεως, ή θύρα της οικίας ήνεώ-
χθη εξ ολοκλήρου, πριν ή δε συνέλθωσιν
εκ της εκπλήξεως οι κραυγαλόντες, έ-
δέχθησαν κατάστηθα βροχην πυρακτω-
μένου μολίδδου και τεμαχίων, σιδήρου,
έξακοντισθέντων καθ' όλας τας διευθύ-
σεις.

— Μέσα! κατ' επάνω τούς, παιδιά,
έφώνησεν εκμανείς ο όδηγός.

Η μάχαιρα άπετελείωσε τό έργον των
πλατυστόμων. Πλέουσα εν τῶ αίματι, έ-
ξηλθε νικηφόρος ή τριάς των ήρώων, πυ-
ροβολούσα προς εκφοβισμόν των σωθέν-
των εκ της καταστροφής. Την τρίτην οί-
κιαν ήδη εύρον κενήν και έγκαταλελειμ-
μένην.

Εκ της ύψηλότερας σκοπίας του φρου-
ριού, οι κάτοικοι περιχαρείς έθεώντο την
επαύριον εισπλέοντα εις τον όρμον στο-
λισκον εκ δέκα σκαφών, σύροντα εν θρι-
άμβῳ τά τρία μ' ο σ τ ι κ α των πειρατών.
Έλαφα εκ του πελάγους άφρα έκδύλου
τά λευκά των νικηφόρων πλοίων έστία,
και άνερρίπιζε τας πτυχάς της κυανο-
λεύκου σημαίας των.

Κατόπιν εξαετούς άπουσίας εκ της πα-
τρίδος μου, έπεσεκέθησιν αυτήν πρό τινων
ετών.

Εις την άκραν της πόλεως, ή μάλλον
κατά την εισοδον, πολλοί των συμπολι-
τών μου θα ένθυμῶνται βεβαίως γέρον-
τα καφεπάλην, φαιδρότατον και άκαμάον,
μ' όλα τά 78 έτη τά όποια έφερεν επί
των ώμων του. Παίδιόθεν έγνώριξα τον
Μπαρμπα Σταματήν, ήκουσα δε ότι είχεν
ύπηρετήση εις τά Ψαριανά καράβια, πλει-
στάκις αναδειχθείς. Κατά τό 187...
... ότε μετέβην εις την πατρίδα μου, συγχα-
κίς έπεσεκπέτρωμη τό καφενεϊον του Μπαρ-

μπα Σπαματ, ο οποίος ασμένως μοι διηγεῖτο παλαιὰς ιστορίας.

Μεταξὺ πολλῶν ἄλλων, μοι διηγήθη καὶ τὸ ἀνωτέρω ἐπεισόδιον, τὸ ὁποῖον ἀτέχνως ἀφηγήθη. Ὅτε δὲ ἠρώτησα αὐτὸν νὰ μοι εἰπῆ πῶς ἐκαλεῖτο ὁ νεανίας ἐκεῖνος, ὁ διακινδυνεύσας τὴν ζωὴν του ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν συμπολιτῶν του, ὁ μετρίοφρων προσηγορίας ἀπεκρίθη:

— Ἐρώτησε ἄλλους νὰ σοῦ τὸ ποῦν.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΑΝΟΣ

ΤΑΞΕΙΣ ΑΝΑ ΤΟΥΣ ΚΟΣΜΟΥΣ

Η ΘΕΙΑ ΜΟΥ ΟΥΡΑΝΙΑ

(Συνέχεια· ἴδε σελ. 289.)

Τέτε προεῖπον νέαν ἐμφάνισιν τοῦ κομήτου τοῦ Χάλλεϋ διὰ τὸ 1835, μετὰ 75 ἔτη καὶ ἡδὴ ἀπὸ τοῦ 1834, τὰ ἀστρὸν μικρὰ ἡμερολόγια φρίζον δι' ἐκάστην ἡμέραν τὰ μέρη τοῦ οὐρανοῦ, εἰς τὰ ὁποῖα θὰ εὐρίσκητο ὁ κομήτης· κατὰ τὸν δρόμον του περὶ τὸν Ἥλιον. Καὶ πράγματι, ἐφάνη ἀκριβῶς εἰς τὴν ὑποδειχθεῖσαν θέσιν τὴν 5ην Αὐγούστου 1835, καὶ ἐφασαν εἰς τὸ περιήλιον του τὴν 16ην Νοεμβρίου, βραδύνας ἀπὸ τὴν ὑπολογισθεῖσαν ἡμέραν μόνον τρεῖς ἡμέρας. Αὐτὸς πλεον ὁ κομήτης συνελήφθη καὶ οὐδέποτε πλέον θὰ μᾶς διαφύγη! Τὸν περιμένομεν κατὰ τὸ 1911, καὶ σοῦ εὐχόμεν νὰ τὸν ἴδῃς μόνος σου καὶ νὰ βεβαιώθῃς περὶ τῆς ἀκριβείας τῶν λογαριασμῶν τῶν ἀστρονόμων.

—Θὰ ἦτο πολὺ λυπηρὸν εἶναι δὲν τὸν εἴλεπα· ἀλλὰ θὰ ὁμολογήσῃς, Θεάτσα μου, ὅτι εἶνε πολὺ νὰ περιμένωμεν ἕνα κομήτην ἐπὶ 75 ἔτη. Ὅσοι τὸν εἶδαν μίαν φοράν, πρέπει νὰ ἀπελπισθοῦν ὅτι θὰ τὸν ἴδουν καὶ ἐκ δευτέρου, ὅσον μεγάλην διάθεσιν καὶ ἂν ἔχουν πρὸς τοῦτο.

—Σοῦ φαίνονται πολλὰ τὰ 75 ἔτη; Ποῦ ν' ἀκούσῃς καὶ ἄλλας περιόδους! Ἄδικον ὅμως ἔχεις, ἀγαπητὸν μου παιδί, νὰ λυπησῇς τόσο τοὺς φίλους τῶν κομητῶν, οἱ ὁποῖοι θ' ἀπέθνησκον χωρὶς νὰ ἐκπληρώσωσι τὴν ἐπιθυμίαν των νὰ ἴδουν δευτέραν φοράν τὸν ἴδιον κομήτην, ἐπειδὴ ὅλοι οἱ κομήται δὲν ὁμοιάζουν μετὰ τὸν κομήτην τοῦ 1682. Γνωρίζομεν τῶρα πληθῆος πολὺ κομητῶν, οἱ ὁποῖοι ἐλογαριασθησαν ὅπως ὁ κομήτης τοῦ Χάλλεϋ, καὶ οἱ ὁποῖοι δὲν θέλουν πολλὰς παρακλήσεις διὰ νὰ ἐπανέλθουν. Ἐξ αὐτῶν θὰ σοῦ ἀναφέρω ἕνα μόνον, ἐκεῖνον ἀκριβῶς ὁ ὁποῖος ἐξοδεύει τὸν ὀλιγότερον χρόνον διὰ τὸν δρόμον του, τὸν λεγόμενον κομήτην τοῦ Ἐγγε, ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ βερολιναιῶ ἀστρονόμου, ὁ ὁποῖος κα-

τὰ τὸ 1819, ἀκολουθῶν τὸ παράδειγμα τοῦ Χάλλεϋ, ἀνέτρεξεν εἰς τοὺς προηγούμενους κομήτας καὶ κατώρθωσε νὰ υπολογίσῃ τὴν τροχίαν του. Διὰ τὰ ἐπαινήθη λοιπὸν αὐτὸν τὸν κομήτην, δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ γηράσῃς, ἀφοῦ κάμνει τὸ περιοδικὸν του ταξεῖδιον εἰς τρία ἔτη καὶ 110 ἡμέρας· ἐνεκα τούτου θὰ εἶχε σχεδὸν δικαίωμα νὰ ἐγγραφῆ εἰς τὴν ἀδελφότητα τῶν πλανητῶν, ἂν ἠδύνατο νὰ κρατῆ πάντοτε τὴν θέσιν του εἰς τὴν αὐτὴν ἀπὸ τὸν ἥλιον ἀπόστασιν. Ἄλλ' εἶνε ἀδύνατον νὰ τοῦ παραχωρηθῇ αὐτὴ ἡ χάρις, ἐπειδὴ τρέχει πλησιάζει πρὸς τὸν ἥλιον καὶ ἀπομακρύνεται πάλιν ἀπὸ αὐτόν, διασταυρόνων κατὰ τὸ ταξεῖδιόν του τοῦτο τοὺς δρόμους τῶν πλανητῶν. Κατὰ τὸ περιήλιον πλησιάζει εἰς τὸν Ἥλιον περισσότερον ἀπὸ τὸν Ἐρμῆν, καὶ κατὰ τὸ ἀφήλιον ὀπισθοδρομεῖ σχεδὸν μέχρι τῆς τροχίας τοῦ Διός.

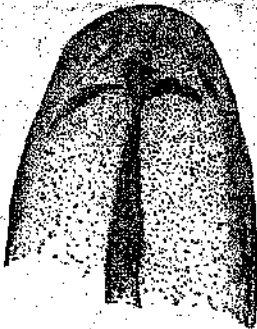
Θὰ ελεγεῖ τις ὅτι αὐτοὶ οἱ κομήται, οἱ

28 Ὀκτωβρίου 1836.

27 Ἰανουαρίου 1836

11 4 Σεπτεμβρίου 1836.

3 Μαρτίου 1836.

Ὁ κομήτης τοῦ Χάλλεϋ.

ταχέως ἐπανερχόμενοι, ἔχουν ἰδιαιτέραν ἀγάπην πρὸς τὸν Δία, ἐπειδὴ οἱ περισσότεροι ἐξ αὐτῶν γυρίζουν ὀπίσω, μάλιστα φθάσκειν εἰς τὰ περιχώρα τῆς τροχίας τοῦ Διός· πέντε ἢ ἕξ ἔτη τὸ πολὺ εἶνε ὅσον χρειάζονται διὰ νὰ κάμουν ὀλόκληρον τὸν γύρον των.

—Τότε λοιπὸν πολὺ συχνὰ ἔπρεπε νὰ ἔχωμεν κομήτας. Πῶς γίνεται καὶ δὲν τοὺς βλέπομεν;

—Ἐπειδὴ εἶνε πολὺ μικροὶ, χρειάζονται τηλεσκόπιον διὰ νὰ τοὺς ἴδωμεν· καὶ διὰ τοῦτο, μόνον εἰς τὰ ἀστεροσκοπεῖα τοὺς παρατηροῦν. Δὲν ὁμοιάζουν, βλέπεις, μετὰ τοὺς κομήτας ἐκεῖνους, οἱ ὁποῖοι σύρουσιν ὀπισθὲν τὴν μεγάλην οὐράν, προσελκύνουσιν τὰ βλέμματα ὅλου τοῦ κόσμου.

Ἵποθετέω ὅτι αὐτὸς ὁ μέγας κολοσσός,

ὁ Ζεὺς, τοὺς συνέλαβεν αἰχμαλώτους κατὰ τὴν διόδον των, καὶ διὰ τῆς βίας τοὺς ἐπολιτογράφησεν εἰς τὴν γωνίαν μας τοῦ ἡλιακοῦ κόσμου. Σοῦ λέγω τοῦτο ὁμῶς χωρὶς καὶ νὰ σοῦ τὸ βεβαιώσω.

— Ἀλλὰ τί ἐννοεῖς ὅταν λέγῃς ἡ γωνία μας;

—Εὐρισκόμεθα ἐδῶ, Κώστα μου, ἡμεῖς καὶ οἱ παλαιοὶ πλανῆται, οἱ ὁρατοὶ μετὰ γυμνὸν ὀφθαλμόν, εἰς μέρος, τὸ ὁποῖον δυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν πρωτεύουσαν τοῦ βασιλείου τοῦ διοικουμένου ὑπὸ τοῦ Ἥλιου μας. Τὸ ἔσχατον ἄκρον τῶν ὀρίων τοῦ βασιλείου τούτου εὐρίσκειται μακρὰν, πολὺ πέραν τοῦ Ποσειδῶνος εἰς ἀπόστασιν, τὴν ὁποίαν ἀδύνατον μὲν νὰ ἐρίσωμεν, δυνάμεθα δὲ νὰ ἐκτιμῆσωμεν, βοηθηόμενοι ἀπὸ κομήτας μακρὰς περιόδου, οἱ ὁποῖοι χρησιμεύουν διὰ νὰ βολιδσκοπῶμεν αὐτὴν τὴν ἀπόστασιν.

Γνωρίζεις τί σημαίνει βολιδσκοπῶν; Ὅταν οἱ ναυτικοὶ θέλουν νὰ μάθουν τὸ βάθος τῆς θαλάσσης, εἰς τὴν ὁποίαν πλέουν, ρίπτουν βάρος ἀνητημένον ἀπὸ νῆμα, τὸ ὁποῖον ἐκτυλίσεται καθ' ὅσον τὸ βάρος κατέρχεται. Αὐτὸ τὸ βάρος λέγεται βολίς. Ἀπὸ τὸ μήκος τοῦ ἐκτυλισσομένου νήματος ἐννοοῦν τὸ βάθος τῆς θαλάσσης. Ὅταν πάλιν τὸ νῆμα ἐκτυλιχθῇ ὀλόκληρον, χωρὶς νὰ ἐγγίσῃ εἰς τὸν βυθὸν, μανθάνομεν τοῦλάχιστον τότε μέχρι τίνος βάθους προχωρεῖ τὸ ὕδωρ, χωρὶς νὰ γνωρίζωμεν ποῦ λήγει.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἐβεβαίωθησαν ὅτι εἰς τινὰ μέρη τῶν νοτίων θαλασσῶν, τὸ βάθος αὐτῶν εἶνε μεγαλύτερον τῶν 8 καὶ 9 ἀκόμη χιλιομέτρων, ἀφοῦ ἡ βολίς κατήλθεν εἰς τὸσον βάθος, χωρὶς νὰ συναντήσῃ τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης.

Παρομοίως συμβαίνει καὶ μετὰ τοὺς κομήτας μας, οἱ ὁποῖοι εἶνε βολίδες ἐπίσης, ἄλλου ὅμως εἶδους, συνδεόμενοι μετὰ τοῦ Ἥλιου διὰ τοῦ νήματος τῆς ἡλιακῆς ἐλξεως· ὅταν ἐπομένως γνωρίζωμεν τὴν ἀπόστασιν εἰς τὴν ὁποίαν φθάνουν, μανθάνομεν μέχρι τίνος σημείου ἡ ἡλιακὴ ἐλξις ἐνεργεῖ.

Ἐννοεῖς καλῶς ὅσα σοῦ λέγω;

—Ὅχι καλῶς. Πῶς δυνάμεθα νὰ μάθωμεν ἀπὸ τοὺς κομήτας, μέχρι τίνος σημείου δύνανται νὰ φθάσῃ ἡ ἡλιακὴ ἐλξις;

—Ἡ κυριαρχία τοῦ βασιλέως ἐκτείνεται μέχρις ἐκείνου τοῦ σημείου, εἰς τὸ ὁποῖον αἱ διαταγαὶ του ἐκτελοῦνται. Δὲν ἔχει οὕτω· τὸ ταξεῖδιον περὶ τὸν Ἥλιον τῶν κομητῶν τῶν ἐχόντων μακρὰν περίοδον, διαρκεῖ πολλὰ ἔτη· καὶ ὅσον περισσότερο ἔτη διαρκεῖ, τόσο περισσότερο ἀπομακρύνονται ἀπὸ τὸν Ἥλιον. Ἐπειδὴ δὲ καὶ αὐτοὶ ἐπανέρχονται, ὑπακούουν δηλαδὴ εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ Ἥλιου, ὁ ὁποῖος τοὺς δισταξεῖ νὰ ἐπανέλθουν πρὸς αὐτόν, ἀναγκαιῶς ἢ κυριαρχία τοῦ Ἡ-

Ο ΦΑΣΟΥΛΑΚΗΣ ΕΙΣ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Η ΤΙΜΩΡΙΑ ΤΟΥ ΦΑΣΟΥΛΑΚΗ

Ὁ κύρ Δάσκαλος αἰσθάνεται ἕνα πρᾶγμα πίσω ἔστη ράχη του. Ἐστὴν ἀρχὴ ἐνόμισε ὅτι ὁ Κέρβερος ἔκαμε κανένα πῆδημα ἀπὸ τὰ συνειθισμένα του, καὶ ὅτι τὸν ἄγγιξε μετὰ τὰ πόδια του. Γυρίζει λοιπὸν θυμωμένος καὶ κάμνει ἕνα: Οὐστ!

— Ἄλλὰ τί νὰ ἴδῃ;... Οὔτε Κέρβερος, οὔτε τίποτα. Μόνον ὁ μικρὸς Φασουλάκης ἦταν ἀπὸ πίσω του. Εἶχε πετάξῃ τὸ χαρτί, ἀπὸ τὸ φόβου του, καὶ ἦταν ἔτοιμος νὰ το στρήψῃ. Ὁ κύρ Δάσκαλος ὁμῶς δὲν χάνει καιρὸ καὶ σοῦ τὸν γραπώνει.

— Τί γυρεύεις ἐοῦ ἐδῶ; τοῦ λέγει. Γιατί σηκώθηκες ἀπὸ τὴ θέσιν σου; Τί χαρτί εἶνε αὐτὸ ποῦ ἐπέταξες; ἔ; ἔ;!

Ὁ Φασουλάκης κατὰ μωρμουρίζει, μὰ κανεὶς δὲν τὸν ἀκούει.

Ὁ κύρ Δάσκαλος ρίχνει μιὰ ματιὰ ἔστην ἐπιγραφή, βλέπει ἐκεῖνο τὸ «Τύρανός» (μετὰ ἕνα νῆ!), ἐννοεῖ τὰ πάντα, γίνεται ἔξω φρενῶν ἀπὸ τὸ θυμὸ του, καὶ ἀρπάζει τὴ βέργα του.

— Ὦχ, κακόμοιρε Φασουλάκη! Οὔτε ψῦλλος ἔστὸν κόρφο σου δὲν ἤθελα νὰ εἶμαι!..

Καὶ τὸν ἀρχίζει ὁ κύρ Δάσκαλος. Καὶ δός του, καὶ δός του... νὰ μάθῃ ἄλλη φορά... τὸ παληὸ παιδί!

Ὁ Φασουλάκης ξεφωνίζει, τσιρίζει, σὺρλιάζει, — μετὰ τὸ δίκηρο του, γιατί ἡ ἐυλιές τοῦ Δασκάλου δὲν χωρατεύουν· εἶνε ὀλω καὶ ἐυδάτες... Οἱ ἄλλοι Φασουλάκιδες, ποῦ εἶνε καλὰ ἀδελφία, κλαίγουν καὶ ξεφωνίζουν καὶ ἐκεῖνοι μαζί μετὰ τὸν ἀδελφὸ τους. Ἄλλὰ ὁ κύρ Δάσκαλος εἶνε τόσο θυμωμένος, ποῦ δὲν ἀκούει οὔτε κλάμματα, οὔτε φωνές. Καὶ δός του, — κτύπῃ ὀλοένα τὸ Φασουλάκη;

— Νὰ καὶ τούτη γιὰ νὰ μάθῃς νὰ σέβεσαι τὸ Δάσκαλό σου!.. νὰ καὶ τούτη γιὰ νὰ μάθῃς ὅτι τὸ «Τύρανός» γράφεται μετὰ δύο νῆ!.. Ἄνορθόγραφε! αὐθαδέστατε! ἀμελέστατε!..

Ἄλλὰ δὲν ἐτιμωρήθηκε μόνον ὁ Φασουλάκης. Ὁ ποντικός, ποῦ ἔρροκάνιζε πρὶν τὴν γραμματικὴν του, μυρίζεται ἔξαφνα τὸ τυρὶ ἔστην ποντικοπαγίδα, χώνεται μέσα γιὰ νὰ τὸ φάγῃ καὶ... χράπ! κλείνει ἡ πορτίτσα καὶ τὸν τσακώνει. Καλὰ νὰ πάθῃ, γιὰ νὰ μὴν τρώγῃ ἄλλη φορά γραμματικῆς...
Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

(Ἐπεται συνέχεια)
[J. Macé] Α. Σ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΝΟΣ

Ἄπο ἑνα γλυκὸ φιλί: στέλλει ἡ Διέκπλασις πρὸς τοὺς φίλους της: *Κεματίουσαν* θάλασσαν (σ' εὐχαριστῶ πολύ διὰ τὴν ὄρατιν κάρταν) Ἀδραν τῆς Κερκυραίας (ὄρατις ἡ περιγραφή τῆς λιτανείας διὰ τὸ ἔλλο πού μ' ἐρωτᾷς, νομίζω δὲν χάνεις τίποτε ἐν δοκιμασίᾳ, ἔχουσα ὅμως πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν καὶ τὴν ἀποτυχίαν, διὰ τὴν μὴ ἀπογοητεύσῃς.) Ἀρταίαν (πολύ μου ἔφρασαν ἡ περιγραφή τῆς πυρκαϊᾶς: ἀλλὰ τί φοβερὰ πράγματα γίνονται εἰς τὸν τόπον σας! εὐχομαι νὰ ἐπανέλθῃ τάχιιστα ἡ ἄσυχια.) Ἐαρ (εἰ χαριτωμένον αὐτὸ τὸ χάρτινον φλυτζανάκι! ἡ Κικὴ τὸ ἔχρησεν πολύ: ὅσον διὰ τὰς Μαγικὰς Βικάνιας, τὰς συνεχίζουσα με τὰς Ἀσκήσεις, χάριν ευκολίας. ἄλλως τε δὲν ἀποτελοῦσαν ξεχωριστὸν Διαγωνισμὸν, ὅντι οἱ λύται των ἔπρηναν θραβεῖα.) *Διαπεφοροῦσαν* (νὰ τὸν ἐκδικηθῆς με κἀν Παιδίον Πνεύμα.) *Φαρμακῶλον* (εὐχομαι νὰ διαρκῆσῃ αὐτὴν τὴν φορὰν ὁ ἐνθουσιασμός σου εἰπα διὰ τοὺς Διαγωνισμοὺς δεῖ δὲν τοὺς καταργῆς, ἀποδέλπουσα εἰς τὴν γενικὴν ὠφέλειαν καὶ παραδελούσαν τὴν ἰδικὴν μου ζῆμιαν.) *Κρητικὸν Κάστανον* (πότε; αὐτὸ πλέον ἀπὸ ἡμᾶς ἔξαρκῆται.) *Νεαδὸν Ζωγράφον* (ὄχι, δὲν εἶνε ἀκρίβης: ὅταν θὰ εἶνε, δὲν σὰς τὸ εἶπω καλὰ κἀννεῖς ὅμως τοῦ ἐτοιμᾶσαι ἀπὸ τῶρα ἔργα, διὰ νὰ σὲ εὐρῆ ἔσομον ἢ προκίρῃς.) *Ἀνησυχον Πνεῦμα* (δυστυχῶς, ὁ Ἀνανίας δὲν κἀννεῖ ἀνταλλαγῆς Μ. Μυστικῶν διὰ τὴν Πληροφορίαν σου εἶνε ἀργά, δίδει πρὶν τυπωθῆ αὐτὸ τὸ φύλλον, θὰ ἔχουν δημοσιευθῆ ταπεινολογισμάτων ἐξετάσεων.) *Ναυαγὸν τῆς Κυρβίας* (ἔτσι, νὰ μου γράψῃς κάποτε: καὶ ὅσον συχνότερα, τόσο καλλίτερα.) *Ἀνθος τῶν Λειμῶνων* (λοῖπον, καλὴν διασκέδασιν ἄφ' οὗ προσιμῶς τὸ μακρόλιον, αὐτὸ πρέκει νὰ μᾶθῃς: *Κανθαρίαν*, *Μικρὸν Πανοῦργον*, *Πηγὸν τῆς Ἐρήμου* (ἀπὸ τὰ τρία, ἢ Ἀκτίδα μου ἔφρασε καλλίτερα) ἔχει μερικὰ ἐλαττώματα, τὰ ὅποια ὅμως διορθῶνται, καὶ μένει ἕνα ποιηματάκι χαριτωμένον.) *Πίπτον Ἀθανασίου* (ἔστειλα ἐκ νέου καὶ τὰ δύο.) *Ἐλαίαν τῆς Ἰθάκης* (χαίρω τοῦ ἔγγραφου καλῶς.) *Ἐλλοκρητὴ Φιλία*, *Μικρὸν Ἀποκρίαν* (δὲν περῆσαι.) *Συροκαλαβάντην*, (εὐγὲ καὶ διὰ τὴν νέαν εἰσφορὰν ὑπὲρ τοῦ «Ἐλληνοπαίδου») *Δημοκρίτου Βάδου* (εὐχαριστῶ πολύ πού μ' ἐνεθυμήθης εἰς τὸ «παρῶν» καὶ μου ἔστειλες αὐτὸ τὸ ὄρατιν σου.) *Κρητικὸν τῶν Αἰγῶνων* (καλὸν καὶ θὰ δημοσιευθῆ.) *Πηδοκτούλα* (ἂ, κατὰ παράπλον χροῖται αὐτὴ ἡ μεταφορὸς καὶ ἡ συντομία! μὰ εἶνε ἀνάγκη νὰ σε διαβεβαιώσω ὅτι μ' εὐχαριστοῦν αἱ ἐπιστολαὶ σου ὅσον καὶ αἰουδιπότε ἄλλοι ἐκ τῶν Συνδρομητῶν μου;) *Μικρὸν Ἰωρατίουποῦλον* (αἱ προτάσεις θὰ δημοσιευθῶν εἰς τὸ προσεχές: εὐγὲ δ' ὅσα γράφεις περὶ «Ἐλλήνοπαίδου».) *Στέφανον Δόνητος*, *Λευκοκίματον Αἰγῶνα* (μόνον 20 Ἀσκήσεις: περισσοτέρας δὲν εἶνε δεκταί: ἂν τώρα ὄλαι εἶνε τοῦ αὐτοῦ εἶδους καὶ εἶνε ὄλαι ἔξοχοι, διατὶ ὄχι; ἔξαφνα, θὰ ἔβλεπα εὐχαριστικῶς ἐν Βραβεῖον δι' εἰκοσι Γρίφους πρώτης τάξεως: καὶ οἱ Γρίφοι μοῦ χρειάζονται πολύ, δίδει δὲν κἀννεῖν ὄλαι.) *Ριγολέτον*, (ὄρατιν τὸ ὄνομα τοῦ Συλλόγου σας.) *Ν. Σ. Καράβαρ* (ἔστειλα.) *Γαλλικὴν Σημαίαν* (τὸ τετραδίου σου ἐστὴν πρὸς τὴν Ἰωνικὴν Ἀνακτὴν, δίδει τὴν Μαγικὴν ἢ τυπογραφικὸν λάθος.) *Ἀταθύριον Ρόδου* (πολύ μ' εὐχαρίστησεν ἡ «Ἐφημερίς» σου, ὅπως τιταφορεῖς τὴν σημερινὴν ἐπιστολήν ἄπ' ὅλα εἶχε μέσα καὶ με ὄλην τὴν παρακλήν τοῦ Γραφείου μου, τὴν ἀνέγνωσα μέχρι... τοῦ ὑπευθίνου συντάκτου τὸ ποιηματάκι ὄρατιν.) *Καλῶς ὄρωσε* (δὲν περῆσαι: ἄλλοι ἔχουν πολύ ὄλιγοτέρας ἀπὸ σὲ ἀρχίζουσι βλέπειν, καὶ ἔπειτα σταματοῦν: εὐγὲ διὰ τὸν «Ἐλληνα») *Σημαίαν τῆς Ἐλευθερίας* (πολλαὶ αἱ πληροφορίες σου! δημοσιεύω δύο, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ τηρήσῃς τὴν ὑπόθεσιν σου καὶ: νὰ μου γράψῃς ταχτικά.) *Ἀργυρὸν Σφραγιστὸν* (καὶ ἐγὼ ἐνθάδε δεῖ με εἶχε. λημονήσῃ ἀπὸ τὴν χαρὰν τῆς ἐπανόδου: τώρα λοῖπον θὰ μου γράψῃς.) *Ἰωάνν Γ. Ἰωάνν* (τῆς τὸ ἔστειλα εἰς Μασσα-

λίαν) *Σφίγγα τῶν Πάγων* (φίλησέ μου τὰ ἀδελφάκια, καὶ γράψε μου συχνότερα: τὸ Π. Πνεῦμα ὄρατιν.) *Καλὸν Ἀδελφόν* (μὲ συνεχίζουσι ἢ ἐπιστολή σου, ἂν καὶ ἐδυσκολούνη νὰ τὴν διαβάσω, δίδει ἡ μελάνη ἦτο πολύ ὄχρᾶ.) *Βράγγον τῆς Κρανίας* (ἔχεις δικαίον, ἀπὸ μελετᾶς διὰ Γουνασίαν αἱ πληροφορίες σου μεθαύριον, εἰς τὰς προτάσεις τῶν Μ. Μυστικῶν.) *Ἰωάννην Ν. Φαρμακίδην* (βεβαίως, ἦτο λάθος τῆς δικηπεραιώσεως.) *Ἀντιγόνη* (δὲν ἐνθυμούμαι: ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ἡ ἐπιστολή σου παρέσεν: εἰς τὸ προσεχές τὴν πρότασιν σου.) *Βασιλέα τοῦ Κατέρου* (ἔχεις καλῶς: σὺ ἀνοίγεις λοῖπον μέχρις ἐξοφλήσεως τοῦ ποσού.) *Μεσολογιτάκι* (νὰ λοῖπον τοῦ ἤρῃσεν ὁ «Πετροκλειστὴς») πᾶς σου φαίνεται ἐξ ἀρχῆς;) *Ἐνδοξον Φαριστήν*, *Βίωνα τὸν Σμυρναῖον* (ἔστειλα.) *Δαφροστεφὴ Ναβάρρον* (ὄχι: τὸ τετραδίου ἐστὴν καλὸν καὶ θὰ λάβῃς.) *Αἰγῶνα Ἠέλαρος* (ἔστειλα.) *Πειραϊκὴν Ἀδραν* (χαίρω πολύ διὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ φιλάτου μας *Μπαρ. Μπουῦ*.) *Πίδιον τοῦ Δουναβίως* (χαίρω πού σου ἔφρασαν τόσο τὸ εὐπὲρ Πατριῶς ὁ «Ἄγγελος τῆς Ἀγάπης» καὶ τὰ ἄλλα μας μυθιστορήματα: βεβαίως, ἐπιτρέπονται αὐταὶ αἱ ἀπαντήσεις.) *Ρωμαῖον Κικέρωνα* κ. τ. λ. κ. τ. λ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 25 Ἀυγούστου θάπαντήσω εἰς τὸ προσεχές.

Ο Γραφεῖον τῆς Διαπαλάσεως: τῶν Παίδων μετεκομίσθη εἰς τὴν ὁδὸν Πατησίων φρ. 11 Β. παρὰ τὰ Καυτεῖα, (γωνιαία οἰκία εἰς τὴν διασταύρωσιν τῶν ὁδῶν Πατησίων καὶ Σατωδριάντου.)

Εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν μετέφυγες καὶ ὁ εἰδικὸς λαρυγγολόγος-ὠτολόγος ἰατρός κ. Μεγαλὴ Π. Παπαδόπουλος.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Αἱ λύσεις στέλλονται μέχρι τῆς 16 Ὀκτωβρίου. Ὁ χρόνος τῶν λύσεων, ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ δὲν νὰ γράφῃται τὰς λύσεις των αἱ διακριτικαί, πᾶντα ἐν τῷ Γραφείῳ μας εἰς φακέλλους, ὅν ἕκαστος περιέχει 20 φύλλα καὶ τιμᾶται φρ. 1

Νέος Διαγωνισμὸς Λύσεων.

[Κατὰ τὰν αὐτὴν προκηρυχθέντα, ἀπὸ σήμερον ἀρχεται ὁ νέος ὁδὸς Διαγωνισμοῦ τῶν Λύσεων Πνευματικῶν Ἀσκήσεων.]

442. Ἀξίγριφος

Τὸ πρῶτον λουλουδάκι πού εὐμορφα μυρίζουν. Τὸ δεύτερον μου λέγει ὅτι ποιεῖ καθεῖς. Τὸ τρίτον εἶνε γράμμα: καὶ ὄλα σχηματίζουσι Κράτος τῆς ἀκατάτης, πού λένε, Ἀνατολή. Ἐστὴν ὄνομα τοῦ Ἰατροῦ τοῦ Ρόδου.

443. Σοιχεῖογρίφος.
Εἶμαι ὄνομα ὄψηλδ.
Κι' ἀρετὰ ὄνομαστό.
Ἄν μου θγάλλῃς τὸ κεφάλι,
Ἐν ἄγριμ θὰ προβάλλῃ.
Ἐστὴν ὄνομα τοῦ Ἰατροῦ τοῦ Παλαμῆτου.

444. Αἰνεύματα.

Τρέχει, σταματᾷ,
Καὶ ἀρίνη ὄπισθ.
Ὅ, τι τῆς ὄρισθ,
Μὰ ὄλα μελανά.
Ἐστὴν ὄνομα τοῦ Ἰατροῦ.

445. Πυραμίδες ἐκ Παραγῶγων.

Νὰ σχηματισθῇ πυραμὶς ἐκ λέξεων παραγομένων ἐκ τῶν ἐξῆς: ἄγγυμι (ἐκ ταύτης θὰ σχηματισθῇ ἡ κάθετος τῆς πυραμίδος.) ἄγγυμι (ἡ πρώτη λέξις πρὸς τᾶνω.) εὐγῶμαι, πᾶρος, θάλασσιν.
Ἐστὴν ὄνομα τοῦ Ροδίου τοῦ Γνωσίου [ε]

446. Φωνηεντόγριφος.

Τῆ προσλήφει ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ πάντοτε φωνηεντος, τρεῖς ἐπαναλαμβανόμενου εἰς ἐκάστην λέξιν, σχηματίζουσι τὴ βοήθειά τῶν κάτωθι συμ-

φῶνων. (τῶν ὁποίων ἢ θέσις δύναται νὰ μεταβληθῇ) τέσσαρας λέξεις:

1. *Μβαίλι*. — 2. *Σρλ*. — 3. *Σλασκ*. — 4. *Σμολι*.
Ἐστὴν ὄνομα τοῦ Ἰατροῦ τοῦ Τημοκλήτου [ε]
- 447. Ἀκανόνιστον.**
- ★★★★Γ★★★★ Νάντια κατασταθῶν
★★Ε★★★ οἱ ἀστρίσκοι διὰ
★★★★Ρ★★★ γραμμάτων, οὗτοι
★★Μ★★ ὅσοι νάναγῶν
★★Λ★★ σκονται ὀριζοντίως
★★★★Ν★★ ὀκτὼ πόλεις τῆς
★★Ι★★ Γερμανικῆς Αὐτοκράτορας.
★★★★Α★★
Ἐστὴν ὄνομα τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου [ε]

448.—452. Μαγικὸν Γράμμα.

Τῆ ἀνταλλαγῇ ἐνὸς γράμματος ἐκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, σχηματίζουσι ἄλλας τόσας λέξεις:
αὐτὸ, εἶσι, ἔχω, μάθε, σοφός.
Ἐστὴν ὄνομα τοῦ Κορναίου Μασσαί. [ε]

455. Μεσοτοιχιῆς.
Τὰ μεσοτὰ γράμματα τριῶν ἑλληνικῶν νήσων νὰ σχηματίζουσι τὸ ὄνομα τραγικῶ Βασιλέως.
Ἐστὴν ὄνομα τοῦ Κυριακοῦ τοῦ Θαλάσσης. [ε]

454. Φωνηεντόβλιπον.

Φγ-κνν-τυ-γγν
ε-κλλν-κκν-εν.
Ἐστὴν ὄνομα Ν. Κ. Λικαβάλλου. [ε]

ΛΥΣΕΙΣ

- τῶν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 20.
- 544 Σιλίθος (σιτία, θῶς.) — 553. Κάλος-καλός. — 556. Ἦρα-ἄηρ. — 557. Λουκιανός. — Λουκία. — 558. Ἀριστιδής.
- 559 I
Σ	Α	Α	560. Ὁ Σωκράτης.
Δ	Β	Χ	561. ΡΟΔΙΟΣ (Ροῖα,
Α	Β	Ν	Ὀδοσεύς, Δάκτυλος,
Α	Ν	Α	Ἴσκι, Ὀκτῆ, Σικελία.)
Β	Α	Κ	— 562. Μὴ κρίνετε ἵνα
- μὴ κρίθητε. — 563. Ἐὰν ἦς φιλομαθῆς, ἔσει καὶ πολυμαθῆς.

ΤΟΜΟΙ

“ΤΗΣ ΔΙΑΠΑΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ”

ΠΡΩΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (1879-1893)

ΤΟΜΟΙ 16 (οἱ ἐξῆς: 4, 5, 6, 7, 9, 11, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24) πρὸς δραχ. 1 ἕκαστος διὰ τοὺς ἐν Ἀθήναις, πρὸς δραχ. 1, 10 διὰ τὰς Ἐπαρχίας, καὶ πρὸς φράγγων χρυσῶν 1 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

ΤΟΜΟΙ 6 (οἱ ἐξῆς: 1, 3, 8, 12, 13, 14) πρὸς φρ. 2, 50 ἕκαστος.

ΤΟΜΟΣ 4 (6 10: κλησιάζων νὰ ἐξαντληθῇ) φρ. 10.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ἀπὸ τοῦ 1894)

ΤΟΜΟΙ 6: τῶν ἐτῶν 1894, 1895, 1896, 1897, 1898 καὶ 1899, ὅν ἕκαστος τιμᾶται: Ἄδεται φρ. 7.—Χρυσόδατος φρ. 10.

ΧΡΥΣΟΔΕΤΟΙ ἀπὸ δύο εὐρίσκονται καὶ οἱ τόμοι τῆς Α' περιόδου τῆς «Διαπαλάσεως». Ἐπὶ τῆς σημειωμένης δὲ ἀνωτέρω τιμῆς αὐτῶν ὡς ἀδεται, προστίθενται καὶ φρ. 3 διὰ τὸ δεξιμόν ἐκάστης διδάσκει τῶν.

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ λεπτομερῆς, μετὰ περιχρησμένα ἕκαστου τόμου τῆς Διαπαλάσεως καὶ τῆς Βιβλιοθήκης αὐτῆς, στέλλεται πρὸς πάντα αἰτούντα.